

RECORDA L'ARNAU

A les tavernes i els primers locals d'oci construïts en precàries barraques de fustes, s'hi va afegir, el 1892, el primer teatre del Paral·lel: el Circo Español Modelo, després anomenat Circo Teatro Español, i més tard, Teatre Espanyol. Es construïa a la cantonada del Paral·lel amb l'actual carrer de l'Abat Safont, a la plaça on conflueixen els carrers de les Tàpies i Nou de la Rambla, i que avui coneixem com a plaça de Raquel Meller. En poc temps aquest indret es convertia en el pol d'atracció i punt d'expansió de l'oci popular de l'avinguda.

L'any 1894, Jaume Estruch construeix, entre els carrers de les Tàpies i Nou, una taverna amb quatre fustes i hi instal·la uns billars i un escenari. El 1899 ven el local a Jaume Arnau, un fabricant de cotilles, que transformarà la barraca ampliant l'oferta amb un cinema. Però serà l'any 1904 en què la vella taverna es transformarà en el Salón Arnau després de fer construir l'edifici que avui s'alça al Paral·lel. Projectat per l'arquitecte Andreu Audet Puig, encara conserva l'estructura de fusta de la teulada, a dues vessants, amb façana plana d'obra, trencada per dues fileres de finestres.

Amb un aforament per a 700 persones, la platea i l'escenari són els d'un teatre popular a la italiana, sobre els quals s'obre un amfiteatre amb barana de ferro forjat. Malgrat les reformes sofertes els anys 1915 i 1982, l'estructura original encara es conserva.

L'Arnau ha viscut l'evolució i la història del Paral·lel (social, obrera i política) i de les arts escèniques. Pel seu escenari hi han passat tots els gèneres teatrals i musicals –ha estat fins i tot cinema–, i va ser aquí on, el 1911, va debutar un dels mites de l'escena barcelonina i mundial: Raquel Meller, cantant i actriu, i reina del cuplet (ella va ser qui va cantar-ne el primer en català, escrit per Rossend Llorba, el 1917).

Després de diverses vicissituds, però, l'Arnau, com d'altres locals d'un Paral·lel que perdia la seva identitat, va acabar tancant les portes l'any 2000. Durant catorze anys, i malgrat l'abandonament, l'Arnau ha mantingut la seva feble estructura esperant que algú reivindicés la seva presència com a darrer testimoni d'un passat esplendorós i de la història del Paral·lel.

És el darrer teatre de barraca de la ciutat i de tot Catalunya, i demanava a crits que algú el salvés i el recuperés. L'edifici és per l'Ajuntament el 2011 i la mobilització ciutadana ha permès que l'any 2016 s'engegui un procés participatiu ampli en què un grup de persones, entitats i col·lectius procedents de les arts escèniques, la cultura, la història, l'arquitectura i els moviments veïnals lluiten per fer possible la rehabilitació del teatre a fi de recuperar-lo com a escenari, centre d'interpretació de la història i la memòria del Paral·lel i dels barris que l'envolten.

La rehabilitació del teatre ja és un fet. S'hi ha compromès l'Ajuntament i la licitació de les obres sortirà del concurs que hi ha en marxa. Les obres, però, poden durar anys; i durant aquest temps les entitats i les persones que lluiten per la recuperació del teatre han posat en marxa l'Arnau Itinerant, un projecte col·lectiu que desplega un conjunt d'activitats que es programaran mentre el nou local del Teatre Arnau no sigui operatiu.